

- відображення всієї сукупності фактів господарського життя, включаючи умовні;

- попередження контрольної інформації про податкові розрахунки;

- деталізація бюджетної інформації за видами податків, окремими договорами і окремими умовними фактами господарського життя.

Контролю повноти відображення податкових розрахунків і фактів господарського життя сприятиме формування реєстрів договорів за видами податків. Реєстри договорів пропонуємо формувати за кожним видом податку. Розроблений реєстр має вигляд таблиці і формується в хронологічному порядку в міру надходження оформлених договорів.

Дані реєстрів дозволяють оперативно систематизувати інформацію про всі договори. При цьому слід мати на увазі, що один договір може бути підставою для виконання різних видів податкових платежів.

У Реєстрі договорів по виду податку перелік угод групується в залежності від відображення або невідображення їх у системі фінансового та податкового обліку. Це дозволить згрупувати інформацію за реальними і умовними фактами господарського життя.

Формування бюджетів податкових зобов'язань (ПЗ) за реальними і умовними фактами господарського життя (ФГЖ) рекомендуємо здійснювати за моделлю, пропонуваної на рис. 1.

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ДОХОДУ ПЛАТНИКА ЄДИНОГО ПОДАТКУ ПРИ ПРОДАЖУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Бортняк А.В., гр. МОСБ-1-19

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **А.В. Непра**
Харківський торговельно-економічний коледж КНТЕУ

Для платників єдиного податку встановлений особливий порядок визначення доходу при реалізації основних засобів. Відповідно до п. 292.2 ПКУ при продажу основних засобів юридичними особами — платниками єдиного податку дохід визначається як сума коштів, отриманих від продажу таких основних засобів [1]. Якщо підприємство не є платником ПДВ, то сума виручки від реалізації основних засобів повністю ввійде до складу доходу. При цьому не встановлені обмеження щодо ціни реалізації. Якщо

підприємство є платником ПДВ, то дохід буде нараховуватися без ПДВ, а також з врахуванням мінімальної величини, визначеної п. 188.1 ПКУ [1].

Проте при врахуванні доходу від реалізації основних засобів для платників єдиного податку є відмінність, в основі якої є термін корисного використання об'єкту основних засобів. Так, відповідно до п. 292.2 ПКУ, якщо основні засоби продані після їх використання протягом 12 календарних місяців з дня введення в експлуатацію, дохід визначається як різниця між сумою коштів, отриманою від продажу таких основних засобів, та їх залишковою балансовою вартістю, що склалася на день продажу [1]. При цьому дата введення в експлуатацію об'єкту основних засобів визначається на підставі акту форми № ОЗ-1 та зарахування на баланс (Дт 10 — Кт 15). Дата продажу об'єкта основних засобів залежить від події, яка відбувалася раніше. Якщо перша подія – відвантаження основних засобів, то датою буде час відвантаження (п. 8 П(С)БУ 15) [2]; якщо першою подією буде отримання коштів — то за датою їх отримання. Сума залишкової вартості об'єкту основних засобів визначається відповідно до П(С)БУ 7 «Основні засоби» [3].

Наприклад, платник єдиного податку у квітні 2019 р. придбав автомобіль за 550 тис. грн, а у жовтні 2020 р. він його реалізував за 480 тис. грн. Сума зносу за весь період склала 165 тис. грн. Оскільки основні засоби перебували в експлуатації понад 12 місяців, то дохід складе 95 тис. грн $(480 - 165) = 315$ тис. грн. Якщо б основні засоби перебували в експлуатації платника єдиного податку менше 12 місяців, тоді дохід його склав 480 тис. грн.

Таким чином, розмір доходу платника єдиного податку залежить від терміну їх використання на даному підприємстві, а також від того, чи є він платником ПДВ чи ні.

Проте визначення доходу у значній мірі залежить від строку отримання коштів. На практиці часто зустрічаються випадки, коли кошти сплачуються частинами. Повернемося до нашого прикладу. Якщо половину суми (160 тис. грн) платник єдиного податку отримав в 4 кварталі, а решту (320 тис. грн) – в наступному кварталі. Нагадаємо, що платники єдиного податку враховують доходи за датою надходження коштів (п. 292.6 ПКУ). При цьому слід відмітити, що в ПКУ відсутній пропорційне врахування частини зносу основних засобів. У зв'язку з цим платник податку у 4 кварталі доходу не отримає, оскільки дохід від реалізації продукції буде значне меншим суми зносу $(160 - 165 = - 5$ тис. грн). А дохід від реалізації основних

засобів платник єдиного податку отримає у наступному (1 кварталі 2021 р.) кварталі. Його розмір складе 315 тис. грн (320 – 5).

Отже, віднесення до складу доходу виручки від реалізації основних засобів залежить від строку отримання коштів. Відповідно до п. 292.2 і 292.6 дохід від реалізації основних засобів виникає лише у випадку перевищення доходу від реалізації основних засобів залишкової вартості основних засобів. Саме у тому податковому періоді платник єдиного податку повинен враховувати доходи від реалізації основних засобів.

Інформаційні джерела:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://sfs.gov.ua/nk>.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» Наказ Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>.

ОПОДАТКУВАННЯ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ВІТЧИЗНЯНА ПРАКТИКА ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

Воронюк Т.В., гр. ОПБ-18-1

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.С. Іванишина**
ЗВО МФУ «Державний податковий університет»

Малий бізнес є однією з найважливіших складових ринкової економіки. Даний сектор має здатність швидко адаптуватися до зовнішніх змін і є джерелом інноваційного зростання економіки. Малий бізнес найгостріше реагує на зміни ринкової кон'юнктури і податкового законодавства, формує необхідну атмосферу конкуренції, виступає в ролі джерела формування середнього класу, забезпечує політичну і соціальну стабільність в суспільстві і має суттєвий вплив на підприємницьку активність регіону [1].

Соціально-економічні аспекти регулювання оподаткування малого бізнесу досліджують провідні вітчизняні та зарубіжні вчені: Ю.Б. Іванов, В.І. Ляшенко, А.В. Базилюк, Р.М. Арзуманов та ін. Однак низка питань щодо механізму оподаткування діяльності суб'єктів малого бізнесу залишаються не вирішеними.